

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 16 kwietnia 2024 r.

PS-III.865.2.2024.GM

Pani
Katarzyna Pietkiewicz
Dyrektor
Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego
w Olsztynie

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, ul. Marszałka J. Piłsudskiego 64B, 10-450 Olsztyn, Regon: 510928871, NIP: 739-142-31-21.

[Dowód: akta kontroli str. 11-12]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą stanowiska pełniły:

- Pani Katarzyna Pietkiewicz – Dyrektor Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, powołana na to stanowisko przez Prezydenta Olsztyna z dniem 20 sierpnia 2019 r.;
- Pani Jolanta Filipek – Zastępca Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, powołana na stanowisko przez Dyrektora UPPO z dniem 1 października 2019 r.
- Pani Grażyna Głowczyńska – Zastępca Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, powołana na to stanowisko przez Dyrektora UPPO w Olsztynie z dniem 1 lipca 2006 r.

[Dowód: akta kontroli str. 13-15]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Genowefa Macina – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 10/2022, pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu kontrolnego;
- Pani Brygida Niemirowicz - starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 28/2024, członek zespołu kontrolnego,
- Pani Magdalena Kielak – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 12/2022, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.68.2024 z dnia 26 stycznia 2024 r.

[Dowód: akta kontroli str. 16-17]

Termin kontroli: 6,7,9 lutego 2024 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2024.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekcroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- UPPO – oznacza to Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego.
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego.

Obowiązujące przepisy prawa w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- Rozporządzenie MRPiPS z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 243);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z24.12.2013, s. 1);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz.Urz.UE L 352 z 24.12.2013, s. 9);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.6.2014, s. 45);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 743 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz. U. 2016 r., poz. 472)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy. Sprawdzono również zgodność danych przedstawionych kontrolującym z realizacji ww. zadań z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych, przedstawionych przez UPPO danych statystycznych, zakresów obowiązków pracowników odpowiedzialnych za realizację kontrolowanego zadania oraz wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora UPPO, Zastępcę Dyrektora ds. aktywizacji zawodowej oraz Kierownika Działu Rynku Pracy.

W kontrolowanym okresie UPPO funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 174/7/2018 Zarządu Powiatu w Olsztynie z dnia 26 kwietnia 2018 r., zmienionego Uchwałą nr 83/8/2020 Zarządu Powiatu w Olsztynie z dnia 28 maja 2020 r. Zgodnie z ww. regulaminem, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialny jest, wchodzący w skład Centrum Aktywizacji Zawodowej, Dział Rynku Pracy, do którego zadań zgodnie z § 27 ust. 1 lit. a należy organizowanie i finansowanie tworzenia nowych miejsc pracy (...) poprzez: refundowanie pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy oraz kontrole zewnętrzne zawartych umów (§ 27 pkt 29).

Tożsame zadania dotyczące organizowania i finansowanie tworzenia nowych miejsc pracy poprzez refundowanie pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy zawarte zostały w § 7 pkt 2 Zasad funkcjonowania Filii w Dobrym Mieście, stanowiących załącznik nr 3 do Regulaminu oraz w § 8 pkt 2 Zasad funkcjonowania Filii w Biskupcu - załącznik nr 4 do Regulaminu UPPO.

Zgodnie z § 18 ust 2 i 3 Regulaminu oraz schematem organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu, Dział Rynku Pracy UPPO podlega Zastępcy Dyrektora ds. aktywizacji zawodowej, natomiast Filie w Biskupcu i Dobrym Mieście podlegają Zastępcy Dyrektora ds. organizacji i świadczeń dla bezrobotnych.

[Dowód: akta kontroli str.19-58]

Zarządzeniem nr 5/2022 z 3 stycznia 2022 r. Dyrektor Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego wprowadziła Regulamin dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, który został zmieniony Zarządzeniem nr 12/2022 z dnia 6 czerwca 2022 r. i Zarządzeniem z 7 września 2022 r.

Kontrolujący zwrócili uwagę na § 8 Regulaminu, który zawierał wyłączenia podmiotowe i przedmiotowe na co nie mogą być wydatkowane środki Funduszu Pracy

w związku z doposażeniem lub wyposażeniem stanowisk pracy. Dyrektor UPPO w Olsztynie wyjaśniła, że „Urząd jako podmiot realizujący zadania publiczne zobowiązany jest do przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych. W swoich decyzjach musi kierować się racjonalnością i przejrzystością w wydatkowaniu środków publicznych. Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt, że celem wsparcia jest tworzenie nowego miejsca pracy zasadnym jest przyznawanie środków na zakup sprzętu stanowiącego niezbędne/podstawowe wyposażenie stanowiska pracy. Wprawdzie w obowiązującym stanie prawnym brak jest szczegółowych przepisów regulujących zasady dokonywania z Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, jednak dotychczasowe doświadczenia Urzędu pokazały, że weryfikując wnioski przedsiębiorców należy eliminować zbędne lub niepowiązane bezpośrednio z tworzoną stanowiskiem elementy wyposażenia. Wydatki ponoszone przez Urząd na refundację stanowiska muszą być uzasadnione charakterem utworzonego miejsca pracy. Refundacja powinna być udzielana wyłącznie na wyposażenie, które jest jednoznacznie związane z tworzoną miejscem pracy i nie powinna budzić wątpliwości, że będzie stanowiło wyposażenie dla kierowanej osoby bezrobotnej, a nie na ogólne wyposażenie zakładu pracy służące innym pracownikom. Zakupione ze środków publicznych urządzenia powinny być wykorzystane przez zatrudnionego pracownika. Ujednolicenie i zapisanie pewnych wykluczeń co do zasady powoduje przejrzystość dla osób ubiegających się o dotację i ogranicza możliwość narażenia się Urzędu na ewentualne zarzuty/sugestie co do uznaniowości w zależności od osoby wnioskującej lub brak obiektywizmu. Dla wszystkich wnioskujących zasady są jednolite, zatwierdzone przez organ opiniodawczo- doradczy jakim jest Rada Rynku Pracy. Aby zachować jawność i przejrzystość naszego działania w regulaminie wskazano wydatki, które zdaniem urzędu nie stanowią kosztów wyposażenia stanowiska pracy, w tym wszelkie opłaty ponoszone przez pracodawcę wymienione w pkt 4,5,6,7 i 8 regulaminu. Zakupy wymienione w pkt 2 regulaminu wyłączone są przepisami rozporządzenia KE nr 1407 związane z ograniczeniami wskazanymi w rozporządzeniu Komisji(UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Podmioty mogą uzyskać zwrot częściowej opłaty za zakup kasy fiskalnej z Urzędu Skarbowego. Zdaniem Urzędu w przypadku możliwości zakupu kasy fiskalnej ze środków FP mogłoby dojść do podwójnego finansowania. W przypadku zakupu samochodów osobowych jest bardzo duże prawdopodobieństwo wykorzystywania środka transportu do celów osobistych a nie wyłącznie służbowych. Samochód osobowy jest często tylko dodatkowym narzędziem pracy (nie dotyczy sytuacji wskazanej w pkt 1).”

Kontrolujący przyjęli przedłożone wyjaśnienia. Pozostałe zapisy regulaminów były zgodne z ustawą oraz obowiązującym rozporządzeniem.

[Dowód: akta kontroli str. 97-144]

Dyrektor Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego zarządzeniem nr 31/2018 z 3 września 2018 r. wprowadziła Procedury postępowania w przypadku dokonywania refundacji kosztów

wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Ww. procedury określają zakres zadań pracowników realizujących kontrolowane zadanie, do których należy m. in.:

- przyjmowanie wniosków o zawarcie umowy w sprawie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- opiniowanie złożonych wniosków,
- informowanie wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia wniosku,
- przygotowanie umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- monitorowanie realizacji umów,
- dokonywanie windykacji należności w przypadku wypowiedzenia zawartej umowy i żądania zwrotu środków,
- opracowanie materiału statystycznego z zakresu tego stanowiska.

[Dowód: akta kontroli str.145-155]

Dyrektor UPPO powołała Komisję Oceny Wniosków (KOW), która jest organem opiniodawczo-doradczym i udziela pomocy w racjonalnym i efektywnym wydatkowaniu środków publicznych przeznaczonych na m. in. refundację pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. KOW składa się z 6 członków, w tym: 3 członków Powiatowej Rady Rynku Pracy, 3 pracowników UPPO, w tym: 2 pracowników Działu Rynku Pracy i 1 pracownik Działu Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego. Członkowie Powiatowej Rady Rynku Pracy wybrani zostali spośród swojego składu na posiedzeniu PRRP w dniu 29 maja 2019 r. Pozostałych członków wyznaczała Dyrektor UPPO. Zadania pracy KOW zostały opisane w Zasadach Pracy Komisji Oceny Wniosków oraz określone w § 6 Regulaminu dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 171-179]

Ponadto w UPPO obowiązywały Kryteria rozpatrywania wniosków w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w 2022 r., które zostały pozytywnie zaopiniowane przez Powiatową Radę Rynku Pracy na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2021 r. W ww. dokumencie określono m. in.:

- Kwotę maksymalnej refundacji 30.000 zł.
- Przedsiębiorca wykonujący we własnym imieniu działalność gospodarczą nie może przyjąć na doposażone stanowisko pracy członka rodziny pozostającego w pierwszym stopniu pokrewieństwa.

[Dowód: akta kontroli str.155 -170]

Kontrolujący zwrócili uwagę na zapis ograniczający wysokość maksymalnej refundacji, tj. do kwoty 30.000 zł oraz fakt, iż przedsiębiorca nie może przyjąć na doposażone stanowisko pracy członka rodziny pozostającego w pierwszym stopniu pokrewieństwa.

Dyrektora UPPO wyjaśniła, że: *„Podmiotowi, producentowi rolnemu, przedszkolu, szkole, który poniósł koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub opiekuna, może być dokonana refundacja w wysokości określonej*

w umowie, w kwocie określonej w zawieranej umowie nie wyższej niż kwota 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia, a możliwość refundacji do ww. wysokości. Urząd jako jednostka sektora publicznego ma obowiązek przestrzegać zasad określonych w ustawie o finansach publicznych, w tym kierować się zasadą celowego i oszczędnego wydatkowania środków oraz jawności, przejrzystości i terminowości realizacji zadań. Ze względu na powyższe co roku Urząd określa kryteria rozpatrywania wniosków, w tym wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Kryteria zatwierdzone są przez Powiatową Radę Rynku Pracy i publikowane na stronie internetowej urzędu. W kryteriach określono m. in. maksymalną kwotę refundacji, która w 2022 roku wynosiła 30.000 zł. Określając maksymalny pułap refundacji na 2022 rok wzięto pod uwagę ogólny limit środków Funduszu Pracy oraz średnie koszty utworzenia stanowiska pracy, które w roku 2021 wyniosły 24.272,84 zł (UPPO). Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenie w udzielaniu wsparcia, kwota zaproponowana jako maksymalna na 2022 rok była wystarczająca do stworzenia stanowiska pracy. Pomimo maksymalnej kwoty refundacji w kwocie 30.000 zł, średnia kwota refundacji w 2022 roku wyniosła 28.633,26 zł.”

Kontrolujący wzięli pod uwagę fakt, że wszystkie podmioty mogły wnioskować o 30.000 zł w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Zrozumiałe są przesłanki ograniczające wysokość maksymalnej refundacji, jednak kontrolujący nie uwzględnili złożonych wyjaśnień. Należy zwrócić uwagę, iż Minister Rodziny i Polityki Społecznej, główny dysponent środków Funduszu Pracy, pismem z dnia 30.09.2022 r., znak: DF-IV.0211.47.2022.AP wydał stosowne dyspozycje wszystkim Dyrektorom Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich urzędów pracy w sprawie wprowadzania wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy.

„Departament Funduszy, w porozumieniu z Departamentem Rynku Pracy, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, informuje że wprowadzanie przez urzędy pracy wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy jest praktyką nieprawidłową, niezgodną z prawem. Zgodnie z przepisem art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000), organy administracji publicznej, w tym publiczne służby zatrudnienia, tj. Dyrektorzy Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy wraz z kierowanymi przez nich urzędami pracy, mają obowiązek działać na podstawie przepisów prawa. Przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ani żadnych innych ustaw normujących finansowanie ze środków Funduszu Pracy określonych w nich form wsparcia, nie dają Dyrektorom urzędów pracy możliwości odgórnego, ogólnego, niezwiązanego z ustawowymi kryteriami limitowania (w formie jakichkolwiek wewnętrznych regulacji, np. regulaminów) wysokości udzielanego wsparcia ze środków Funduszu Pracy w ramach usług i instrumentów unormowanych tymi ustawami.”

W 2022 r. UPPO w Kryteriach rozpatrywania wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz stosował przy rozpatrywaniu wniosków

ograniczenia niewynikające z ustawy, polegające na ustaleniu limitu refundacji niższej niż określono w ustawie (30.000 zł).

UPPO w 2024 r. również powieliła tę praktykę – Kryteria rozpatrywania wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w 2024 r., umieszczony na stronie internetowej UPPO zawiera ograniczenie kwotowe do wysokości 35.000 zł.

W odniesieniu do zapisu, iż przedsiębiorca wykonujący we własnym imieniu działalność gospodarczą nie może przyjąć na doposażone stanowisko pracy członka rodziny pozostającego w pierwszym stopniu pokrewieństwa Dyrektor UPPO wyjaśniła, że: *„Wśród krewnych wymienionych powyżej mogą znaleźć się osoby, które należałoby uznać za osoby współpracujące (jeżeli prowadzą wspólne gospodarstwo domowe). Każdą taką sytuację należałoby badać indywidualnie bazując jedynie na oświadczeniu przedsiębiorcy i ewentualnej opinii ZUS. Dlatego, aby uniknąć nieprawidłowości przy zawieraniu umów o pracę wykluczono możliwość zatrudnienia osób pozostających w pierwszym stopniu pokrewieństwa. Dodatkową przesłanką stał się ustawowy obowiązek dbałości o racjonalne, przejrzyste i transparentne wydatkowanie środków. W pierwszej kolejności Urząd powinien kierować osoby, które bez finansowej pomocy FP mogą mieć problem ze znalezieniem pracy. Osoba spokrewniona (pierwszy stopień pokrewieństwa) zdaniem Urzędu może podjąć pracę w firmie wnioskodawcy bez konieczności wsparcia. Obawy budzi również to, czy osoby spokrewnione będą traktowane przez przedsiębiorcę na równi z pozostałymi pracownikami, tym bardziej, że ich zatrudnienie będzie finansowane środkami Funduszu Pracy. Powyższe obawy i doświadczenia dotychczasowe Urzędu spowodowały podjęcie decyzji o ograniczeniu kierowania osób na tworzone stanowisko wyłącznie do osób niespokrewnionych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że zatwierdzane każdorazowo kryteria posiadają zapis, że „w szczególnie uzasadnionych przypadkach, uwzględniając sytuację bezrobotnego lub pracodawcy Dyrektor UPPO może podjąć decyzję o odstąpieniu od postanowień zawartych w kryteriach, o ile nie będzie to niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa. W ubiegłych latach zdarzały się odstępstwa od postanowień kryteriów/regulaminu po dokładnej analizie sytuacji bezrobotnego i przedsiębiorcy. Taka umowa wymagała jednak bardzo uważnej, szczegółowej, częstszej kontroli, aby nie doszło do niezasadnego wydatkowania środków publicznych, w tym uniknięcia sytuacji, że członkowie rodziny rzeczywiście nie świadczyli pracy lub dofinansowany sprzęt służył do pracy dla innych pracowników”*, kontrolujący uwzględnili powyższe wyjaśnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 142,144]

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego odbywała się na podstawie art. 46 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w wysokości określonej w umowie nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Szczegółowe warunki i tryb dokonywania refundacji określało Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 243).

W 2022 r. w UPPO łączna kwota środków FP na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosła 15.557.064,44 zł. Na posiedzeniu Powiatowej Rady Rynku Pracy w dniu 16 grudnia 2021 r. pozytywnie zaopiniowano plan działania na 2022 r. w zakresie organizacji i finansowania usług i instrumentów rynku pracy oraz możliwość dokonywania przez Dyrektora UPPO przesunięć środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań pomiędzy zadaniami w okresie pomiędzy posiedzeniami PRRP w 2022 r.

Wstępnie zaplanowano na kontrolowane zadanie 1.175.000 zł. W planie po zmianach na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w 2022 r. ujęto kwotę 972.500,00 zł, w tym:

- 800.000,00 zł – środki FP;
- 172.500,00 zł – środki FP pochodzące z RPO.

[Dowód: akta kontroli str.165, 180-196]

Ze sprawozdania MRiPS - 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, że na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy wydatkowano kwotę 601.298,50 zł, na utworzenie 21 stanowisk pracy. Środki niewydatkowane stanowiły kwotę 371.201,50 zł. Zastępca Dyrektora wyjaśniła, że „*Limit środkami jakimi dysponował UPPO w 2022 roku wynosił łącznie 15.557.064,44 zł, w tym na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy 972.500,00 zł. UPPO wydatkował łącznie kwotę 12.386.879,30 zł, w tym na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy 601.298,50 zł. Pozostały niewydatkowane środki w łącznej kwocie 3.170.185,40 zł, w tym na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 371.201,50 zł.*

Powyższe wskazuje, że posiadane środki były znacznie większe niż potrzeby aktywizacji zgłaszane przez pracodawców i osoby bezrobotne. Urząd rozpowszechniał informacje o realizowanych działaniach, również przez stronę internetową. Zachęcano pracodawców do zatrudniania bezrobotnych, również przy wsparciu środkami publicznymi. Należy zauważyć, że był to okres pandemii, gdzie zdolność przedsiębiorstw do inwestowania w nowe miejsca pracy była mniejsza. Brak wniosków przedsiębiorców zainteresowanych tworzeniem nowych miejsc pracy spowodował niewykorzystanie przyznanego limitu”, kontrolujący uwzględnili powyższe wyjaśnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 197-200]

W toku czynności kontrolnych zbadano, czy Dyrektor UPPO i Zastępcy Dyrektora posiadają odpowiednie pełnomocnictwa Starosty Olsztyńskiego do zawierania w jego imieniu umów o dofinansowanie. Kontrolującym przedstawiono upoważnienia wydane przez Starostę, poprawne pod względem formalno-prawnym.

[Dowód: akta kontroli str.272-277]

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych realizowało w UPPO 4 specjalistów ds. programów i 2 specjalistów ds. programów – stażystów. Pracownicy

realizujący przedmiotowe działania mieli powyższe zadania ujęte w zakresach czynności. Nadzór nad prawidłową organizacją i finansowaniem refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych w UPPO w Olsztynie sprawuje Kierownik Działu Rynku Pracy, natomiast w Filii w Dobrym Mieście i w Filii w Biskupcu odpowiednio Kierownik Filii w Dobrym Mieście i Kierownik Filii w Biskupcu.

[Dowód: akta kontroli str. 59-96]

W **2022 r.** do UPPO wpłynęło **31** wniosków o przyznanie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, spośród których:

- **22** wnioski rozpatrzono pozytywnie;
- **6** wniosków rozpatrzono odmownie, głównie z powodu:
 - braku osób posiadających wskazane kwalifikacje/doświadczenie zawodowe;
 - braku dojazdu środkami transportu zbiorowego do miejsca pracy;
 - posiadania przez Urząd oferty pracy niesubsydiowanej;
- w **3** przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z ubiegania się o dofinansowanie;
- w przypadku 1 przedsiębiorcy umowa została zawarta w 2023 r. na podstawie wniosku złożonego w 2022 r.

W 2022 r. w UPPO zawarto 21 umów w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Liczba podmiotów, którym przyznano środki oraz wydatkowana kwota na ten cel były zgodne z danymi podanymi w sprawozdaniu MRiPS-02 za grudzień 2022 r. oraz zestawieniu umów UPPO dotyczących refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych.

W 2022 r. średnia kwota przyznanych środków na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy wyniosła 28.633,26 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 192-198,]

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację dotyczącą losowo wybranych 10 umów zawartych w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (poz. 1,3,5,7,9,11,13,15,17,19 zestawienia) oraz wszystkie wnioski rozpatrzone negatywnie.

[Dowód: akta kontroli str. 193-196]

Kontrolujący ustalili, że formularz wniosku o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zawierał wszystkie elementy wynikające z § 2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia oraz oświadczenia zgodne z § 2 ust. 4-7 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str.201-219]

Nie wszystkie jednak poddane kontroli wnioski zostały wypełnione w sposób kompletny. We wnioskach wymienionych w zestawieniu w poz. 5, 13, 17, 19 w tabeli dotyczącej sytuacji ekonomicznej podmiotu nie wszystkie pozycje były wypełnione. Brak pełnej informacji może skutkować błędną oceną podmiotu, zwłaszcza w kwestii dotyczącej sytuacji finansowej oraz daje możliwość uzupełnienia lub zmiany danych.

[Dowód: akta kontroli str.193-195, 395-540]

Wszystkie skontrolowane wnioski były składane do Starosty właściwego ze względu na siedzibę podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania podmiotu oraz załączono do nich wymagane oświadczenia i załączniki.

We wniosku nr DM.7006.2.2022.KS w pkt 2 stan zatrudnienia pracowników na dzień złożenia wniosku, t. j. 20.05.2022 r. wyniósł 20,37 etatu, natomiast z oświadczenia złożonego przez podmiot w dniu 27.06.2022 r. stan zatrudnienia wynosił 12 etatów. Tak duży spadek zatrudnienia Dyrektor UPPO wyjaśniła: „W załączniku nr 6 pkt 2 wniosku o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska podmiot ubiegający się o tę formę wsparcia ma podać liczbę zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w poszczególnych miesiącach, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy pracowników za okres 6 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku.

Zgodnie z powyższym, podmiot wskazał liczbę wszystkich zatrudnionych na umowę o pracę wraz z pracownikami młodocianymi. Zatrudnianie pracowników młodocianych potwierdza raport pobrany z systemu SUDOK (otrzymał pomoc de minimis na podstawie przepisów związanych z zatrudnieniem młodocianych pracowników) oraz ustne oświadczenie podmiotu.

Druk oświadczenia składanego: na dzień podpisania umowy, w dniu złożenia rozliczenia zakupów, w dniu złożenia kopii umowy o pracę zawierał liczbę osób zatrudnionych w przeliczeniu na pełen wymiar czasu pracy w firmie... (bez pracowników młodocianych, umów zleceń, umów o dzieło, urlopów macierzyńskich, bezpłatnych oraz osób przebywających na urlopach wychowawczych) i dlatego Podmiot podał tylko liczbę pracowników zatrudnionych na umowę o pracę bez pracowników młodocianych. Dodatkowo oświadczył, że w okresie od dnia złożenia wniosku, złożenia rozliczenia wydatkowanej kwoty w ramach przyznanej refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz złożenia kopii umowy o pracę nie zmniejszył wymiaru czasu pracy pracownika i nie rozwiązał stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot, przedszkole lub szkołę bądź na mocy porozumienia stron z przyczyn nie dotyczących pracowników.

W związku z powyższym rozbieżność w stanie zatrudnienia wynikała z różnicy w zakresach informacji podanych:

- we wniosku (liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę wraz z pracownikami młodocianymi),

- oświadczeniu (liczba zatrudnionych na umowę o pracę bez pracowników młodocianych).” Pracodawca w dniu kontroli przesłał oświadczenie o ogólnym stanie zatrudnienia w maju, czerwcu, lipcu, sierpniu 2022 r., odrębnie wykazał pracowników młodocianych. Dodatkowo przedłożył zaświadczenie ze Związku Pracodawców Cech Rzemiosł Różnych potwierdzające, że w okresie maj-czerwiec 2022 r. zatrudniał 12 pracowników młodocianych.

[Dowód: akta kontroli str.317-324]

Kontrolujący uznali powyższe wyjaśnienia, jednak rekomendują wprowadzenie do wniosku o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz oświadczenia pracodawcy jednolitego zakresu informacji.

Kontrolujący ustalili, że wpływające wnioski podlegały weryfikacji formalnej i merytorycznej, a następnie były przedkładane na posiedzenie Komisji Oceny Wniosków, która dokonywała oceny złożonych przez uprawnione podmioty wniosków oraz rekomendowała udzielenie bądź odmowę udzielenia dofinansowania wniosku.

[Dowód: akta kontroli str.242-253]

Następnie wnioskodawcy byli informowani o podjętej decyzji. W przypadku pozytywnej decyzji byli informowani o konieczności zgłoszenia się w urzędzie celem dopełnienia formalności, w przypadku decyzji odmownej byli informowani o przyczynie odmowy. Podmioty o pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku byli powiadomieni na piśmie w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybienia przez jednostkę kontrolowaną ww. terminu.

[Dowód: akta kontroli str.254-257]

Przed zawarciem umowy podmiot zabezpieczał przyznane środki wybraną i zaakceptowaną przez Urząd formą zabezpieczenia. W celu zabezpieczenia zwrotu otrzymanej refundacji UPPO stosował: poręczenie, weksel z poręczeniem wekslowym (aval), gwarancję bankową, blokadę środków zgromadzonych na rachunku bankowym, akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika. Procedura zabezpieczenia zwrotu otrzymanej refundacji następowała zgodnie z § 7 Regulaminu.

[Dowód: akta kontroli str. 258-271]

Umowa mogła być zawarta, o ile w dniu jej zawarcia podmiot, producent rolny, przedszkole, szkoła, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne nie rozwiązał stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot, producenta rolnego, przedszkola, szkołę, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne albo na mocy porozumienia stron z przyczyn nie dotyczących pracowników, nie obniżył wymiaru czasu pracy lub złożył oświadczenie o obniżeniu lub zamiarze obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia wypłaty refundacji na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Podstawą refundacji była umowa zawarta przez Starostę z podmiotem, w tym żłobkiem lub klubem dziecięcym lub podmiotem świadczącym usługi rehabilitacyjne, przedszkolem, szkołą, producentem rolnym. Umowa zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia zawierana była w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

We wszystkich zweryfikowanych umowach prawidłowo określono strony umowy.

Umowa zawierała zobowiązania wynikające z § 4 ust. 3 Rozporządzenia, t. j.:

- zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesiące w pełnym wymiarze czasu pracy,
- utrzymania przez okres co najmniej 24 miesiące stanowisk pracy utworzonych w związku z przyznaną refundacją,
- złożenia rozliczenia zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy na poszczególne wydatki ujęte w specyfikacji wydatków – załącznik nr 1 do umowy,
- zwrotu otrzymanych środków w przypadku:
 - wykorzystania otrzymanych środków niezgodnie z przeznaczeniem wskazanym w złożonym wniosku,
 - złożenia niezgodnych z prawdą oświadczeń stanowiących załączniki do wniosku, zaświadczeń lub informacji, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej,
 - niedokonania w terminie zwrotu równowartości odzyskanego podatku od towarów i usług zakupionych w ramach przyznanej refundacji,
 - naruszenia innych warunków umowy;
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania w terminie:
 - nie dłuższym niż 90 dni od dnia złożenia przez podmiot deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu – w przypadku gdy z deklaracji za dany okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy
 - nie dłuższy niż 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu podatku na rzecz podmiotu – w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, za dany okres rozliczeniowy wynika kwota do zwrotu.

[Dowód: akta kontroli str.276-285]

Przed podpisaniem umowy pracownik UPPO weryfikował wysokość otrzymanej przez podmiot pomocy de minimis. Po podpisaniu umowy podmiot otrzymywał zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis. Datą udzielenia pomocy de minimis była data zawarcia umowy. Pracownik sporządzał sprawozdanie z udzielonej pomocy de minimis a następnie rejestrował je w terminie 7 dni od dnia jej udzielenia w Systemie Harmonogramowania Rejestracji i Monitorowania Pomocy (SHRiMP). W przypadku rozwiązania umowy i zwrotu środków Funduszu Pracy lub dokonania zwrotu podatku VAT wystawiano skorygowane zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis.

[Dowód: akta kontroli str.286-289]

W wyznaczonym w umowie terminie podmiot dostarczał do urzędu dokumenty potwierdzające dokonanie zakupów oraz składał pisemne oświadczenie dotyczące możliwości ubiegania się o zwrot podatku VAT, t. j.:

- oświadczał, że nie ma możliwości odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji; lub
- oświadczał, że pomimo możliwości odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji, nie będzie starał/a się o jego uzyskanie w rozliczeniach podatkowych; lub
- oświadczał, że mam możliwość odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji i będzie starał/a się o jego uzyskanie w rozliczeniach podatkowych i zobowiązywał się do zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego podatku zg z § 8 ust. 4 umowy.

W 2022 roku w UPPO na 21 zawartych umów w sprawie refundacji środków z Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 7 podmiotów dokonało zwrotu podatku VAT na kwotę: 35.962,68 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 290-306]

Pracownik urzędu sprawdzał zgodność przedstawionych dokumentów z kalkulacją wydatków i z zawartą umową. Potwierdzał zgodność kopii faktury z oryginałem. Przed wydaniem skierowania oraz dokonaniem wypłaty pracownik dokonywał odbioru utworzonego stanowiska pracy. Kontrola miała na celu sprawdzenie czy zakupiony sprzęt znajduje się w posiadaniu podmiotu i stanowi wyposażenie stanowiska pracy. Po wydaniu skierowania podmiot zatrudniał skierowaną osobę bezrobotną i dostarczał do UPPO kopię umowy o pracę zawartą ze skierowanym bezrobotnym.

[Dowód: akta kontroli str. 307-316]

W trakcie trwania umowy podmiot dostarczał dokumenty potwierdzające zatrudnienie skierowanej osoby (deklaracje ZUS RCA). W przypadku rozwiązania umowy o pracę podmiot był zobowiązany zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 6 umowy do pisemnego informowania Urzędu o każdym przypadku wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę ze skierowaną osobą bezrobotną w terminie 5 dni od zaistnienia faktu, podając datę i przyczynę rozwiązania umowy wraz z uwierzytelnioną kopią świadectwa pracy. W przypadku powstania wakat na stanowisku pracy, podmiot zobowiązany był do zatrudnienia innej osoby bezrobotnej, skierowanej przez Urząd, spełniającej określone wymagania, w terminie jednego miesiąca od daty powstania wakat. W uzasadnionych przypadkach Urząd na prośbę podmiotu mógł wyrazić zgodę na przedłużenie terminu uzupełnienia wakat.

[Dowód: akta kontroli str. 278]

UPPO przez cały czas realizacji umowy monitorował zatrudnienie skierowanej osoby na podstawie dostarczanych dokumentów (RCA, RSA). W przypadku braku ww. dokumentów wzywał do ich dostarczenia. Przy monitorowaniu zatrudnienia UPPO korzystał z dostępnej w SYRIUSZU bazy danych ZUS.

Osoby bezrobotne kierowane na utworzone stanowiska pracy, były zarejestrowane w UPPO, bezrobotni posiadali wymagane kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania pracy. Po skierowaniu i podjęciu zatrudnienia, osoba bezrobotna traciła status w związku z podjęciem zatrudnienia w ramach środków z Funduszu Pracy zrefundowanych pracodawcy na doposażenie stanowiska pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 359-368]

Kontrolujący zwrócili uwagę na Umowę CAZ.A.7006.17.2022.AO, zawartą 15 grudnia 2022 r. z HOME DECOR, firmę z powiatu olsztyńskiego, która dotyczyła utworzenia stanowiska pracownika budowlanego. Środki w ramach refundacji wydatkowano na szlifierkę, tarczę do szlifierki oraz odkurzacz przemysłowy. Zabezpieczeniem przyznanych środków było poręczenie 2 osób, w tym osoby, która prowadziła firmę FLOOR DESIGN - działalność gospodarczą w podobnym zakresie jak HOME DECOR na terenie miasta Olsztyn.

W umowie jako miejsce wykonywania pracy wskazano adres znajdujący się na terenie powiatu olsztyńskiego. W dniu 23 grudnia 2022 r. pracownicy UPPO dokonali odbioru utworzonego stanowiska pracy, nie stwierdzając nieprawidłowości.

W dniu 27 grudnia 2022 r. Pracodawca zawarł umowę o pracę ze skierowanym bezrobotnym na okres do 26 marca 2023 r., następnie umowę przedłużono do 31 grudnia 2023 r. W dniu 12 czerwca 2023 r. do UPPO wpłynęło świadectwo pracy, z którego wynikało, że zatrudnienie ww. pracownika trwało do 6 czerwca 2023 r., a stosunek pracy rozwiązano na mocy porozumienia stron. Pracodawca zwrócił się także z prośbą o kierowanie kandydatów na zwolnione stanowisko pracy.

W dniu 19 czerwca 2023 r. wydano w UPPO skierowanie do pracy bezrobotnemu (o nr ewidencyjnym: 291122/00002, w dniu 20 czerwca 2023 r. pracodawca zawarł z nim umowę o pracę na czas nieokreślony.

Z akt bezrobotnego wynikało, że wcześniej pracował u pracodawcy, którą była osoba poręczającą ww. umowę, a jednocześnie prowadząca działalność w podobnym zakresie na terenie miasta Olsztyn.

W protokole z wizyty monitorującej wykorzystanie środków FP w ramach refundacji, przeprowadzonej w dniu 27 września 2023 r., jako miejsce kontroli wskazano adres, na terenie miasta Olsztyn, wskazany adres jest też miejscem prowadzenia podobnej działalności gospodarczej FLOOR DESIGN osoby poręczającej, gdzie wcześniej zatrudniony był skierowany bezrobotny. Wyjaśnień udzielali: skierowany bezrobotny oraz pracodawca.

Pracodawca wyjaśnił, iż w dniach 23-30 września 2023 r. wykonywał usługę pod ww. adresem w Olsztynie, w związku z czym kontrolę z UPPO ustalił w tym miejscu.

Biorąc pod uwagę fakt, iż istnieją powiązania rodzinne pomiędzy właścicielami firm FLOOR DESIGN a HOME DEKOR, podczas kontroli UPPO w trakcie trwania umowy zakupiony sprzęt znajdował się pod adresem działania firmy FLOOR DESIGN oraz nowozatrudniony pracownik wcześniej pracował w ww. firmie, istnieje prawdopodobieństwo, iż nastąpiły działania pozorne, mające na celu wykorzystanie zakupionego sprzętu w sposób niezgodny z zawartą umową. Powyższe działania poddają w wątpliwość przejrzystość działań zarówno pracodawcy, jak i pracowników UPPO.

Dyrektor UPPO wyjaśniła, że: „Przedsiębiorca jest kawalerem (oświadczenie dotyczące stanu cywilnego we wniosku oraz wg danych pozyskanych z SRP). Pani (...) jest poręczającą za

zobowiązania wynikające z zawartej umowy oraz żoną Pana (...). Pan (bezrobotny o nr ewidencyjnym: 291122/00002) został skierowany na powstały wakat w ramach rekrutacji prowadzonej przez urząd pracy. Skierowania otrzymały 4 osoby bezrobotne, wśród których znajdował się Pan (...). Brak przeciwwskazań prawnych do wydania skierowania bezrobotnemu z uwagi na dotychczasowe zatrudnienie (w tym u poręczającego przedsiębiorcy). Przeprowadzona wizyta monitorująca odbyła się w Olsztynie, (...) z uwagi na wykonywanie tam usługi przez Podmiot. Z uwagi na mobilny charakter pracy kontrola może odbyć się w miejscu aktualnego zlecenia.”

Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienia, jednak biorąc pod uwagę powyższe oraz w odniesieniu do zapisu zawartego w Kryteriach rozpatrywania wniosków (...), należałoby zwiększyć nadzór na realizacją warunków umowy, tak aby nie zachodziły podejrzenia działań pozornych.

[Dowód: akta kontroli str. 541-712]

Z zawartych w 2022 r. 21 umów w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, dwa podmioty wymienione w zestawieniu w poz. 1 i 21 złożyły wnioski o rozwiązanie umowy.

W wyniku monitorowania przez UPPO warunków realizacji umowy, t. j. analizy raportu ZUS-U1 wynikało, że skierowana osoba nie była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych. Podmiot wymieniony w poz. 1 zestawienia w dniu 11.05.2023 r. złożył wniosek o wypowiedzenie warunków umowy. Starosta Olsztyński pismem z dnia 16.05.2023 r. wypowiedział umowę i zgodnie z § 7 ust. 1 zażądał zwrotu otrzymanej refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania środków do dnia dokonania wpłaty na konto Urzędu:

- kwota refundacji do zwrotu – 15.513,00 zł,
- odsetki ustawowe za okres od 18.05.2022 r. do 16.05.2023 r. – 1.555,87 zł,
- łącznie do zwrotu – 17.068,87 zł.

W dniu 26.05.2023 r. na konto UPPO wpłynęła kwota 17.112,47 zł, z tytułu wypowiedzenia warunków ww. umowy. Starosta Olsztyński pismem z dnia 30.05.2023 r., znak: CAZ.A.7006.1.2022.AO poinformował, iż dokonana przez podmiot wpłata w całości pokrywa zobowiązania wobec UPPO. UPPO dokonał też korekty zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis.

Podmiot wymieniony w poz. 21 zestawienia na dzień kontroli był w trakcie rozwiązania umowy na wniosek podmiotu.

[Dowód: akta kontroli str.369-394]

Pismem z dnia 25 marca 2024 r., nr: OA.08.1.2024.MM wpłynęły zastrzeżenia Dyrektor UPPO w Olsztynie do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 11 marca 2024 r., znak: PS-III.865.2.2024.GM.

Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego w związku z wydanymi zaleceniami pokontrolnymi, poinformował, że pracownicy UPPO otrzymali dyspozycję dotyczącą zwracania uwagi na

poprawność wypełnianych przez wnioskodawców dokumentów. Ponadto w wewnętrznych planach kontroli uwzględniono sprawdzanie poprawności składanych dokumentów.

Ponadto UPPO, biorąc pod uwagę rekomendacje dotyczące ujednoczenia treści wniosku i składanych oświadczeń, zmienił treść oświadczenia, celem uzyskania jednolitego zakresu informacji.

Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego nie zgadza się z zaleceniem dotyczącym stosowania w wewnętrznych regulacjach, t. j. Kryteriach rozpatrywania wniosków (...), przy rozpatrywaniu wniosków o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - stosowania limitów wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art.46 ust. 1) oraz wystąpił z wnioskiem o odstąpienie od wydanych w tym zakresie zaleceń lub zmianę terminu na ich wprowadzenie. W uzasadnieniu zastrzeżenia wskazano, że:

„Urząd jako jednostka sektora publicznego ma obowiązek przestrzegać zasad określonych w ustawie o finansach publicznych, w tym kierować się zasadą celowego i oszczędnego wydatkowania środków oraz jawności, przejrzystości i terminowości realizacji zadań. Ze względu na powyższe co roku Urząd określa kryteria rozpatrywania wniosków, w tym wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Art. 46 ust. 1 ww. ustawy odnosi się do wysokości refundacji określonej w zawieranej umowie. Kwoty wypłacanych przez UPPO refundacji nie przekraczają kwot wynikających z przepisów prawa. Określając w kryteriach na każdy rok kalendarzowy maksymalną kwotę refundacji Urząd bierze pod uwagę wysokość środków przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych oraz średnie koszty utworzenia stanowiska pracy w ubiegłych latach.

W 2024 roku kwota, o którą mogą ubiegać się przedsiębiorcy wynosi 35.000 zł. Powyższa kwota została zaakceptowana na posiedzeniu Powiatowej Rady Rynku Pracy w dniu 13.12.2023 r. Pracodawcy zainteresowani otrzymaniem wsparcia w formie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy informowani byli o maksymalnej kwocie w wysokości 35.000 zł. Na podstawie obowiązujących kryteriów w okresie od stycznia 2024 r. rozpatrzono 7 wniosków przedsiębiorców.”

UPPO zwrócił się z prośbą o odstąpienie od konieczności zmiany maksymalnej kwoty refundacji lub o umożliwienie wprowadzenia zmian w zasadach przyznawania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w zakresie wnioskowanej kwoty od 01.01.2025 r., uzasadniając to obowiązkiem równego traktowania naszych klientów.

Powyższe zastrzeżenia były zbieżne z wyjaśnieniami, których udzielono kontrolującemu w toku kontroli, a które nie zostały uwzględnione, do czego szczegółowo ustosunkowano się w przekazanym projekcie wystąpienia pokontrolnego.

W odpowiedzi na złożone zastrzeżenia Wojewoda Warmińsko-Mazurski wskazał, że Minister Rodziny i Polityki Społecznej, główny dysponent środków Funduszu Pracy, pismem z dnia 30.09.2022 r., znak:DF-IV.0211.47.2022.AP wydał stosowne dyspozycje wszystkim Dyrektorom Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich urzędów pracy wskazując, że „wprowadzanie przez urzędy pracy wewnętrznych regulacji w zakresie górnych

limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy jest praktyką nieprawidłową oraz niezgodną z prawem. Przypomniał, że zgodnie z przepisem art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), organy administracji publicznej, w tym publiczne służby zatrudnienia, tj. Dyrektorzy Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy wraz z kierowanymi przez nich urzędami pracy, mają obowiązek działać na podstawie przepisów prawa. Przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ani żadnych innych ustaw normujących finansowanie ze środków Funduszu Pracy określonych w nich form wsparcia, nie dają Dyrektorom urzędów pracy możliwości odgórnego, ogólnego, niezwiązanego z ustawowymi kryteriami limitowania (w formie jakichkolwiek wewnętrznych regulacji, np. regulaminów) wysokości udzielanego wsparcia ze środków Funduszu Pracy w ramach usług i instrumentów unormowanych tymi ustawami."

Zupełnie niezrozumiałym jest dlaczego UPPO w Olsztynie nie zastosował się do wytycznych w powyższym zakresie niezwłocznie po otrzymaniu ww. pisma, co więcej w dalszym ciągu stosuje Kryteria, rozpatrywania wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zawierające ograniczenie kwotowe obecnie do wysokości 35.000 zł, skoro jest to niezgodne zarówno z ustawą, jak i pismem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30.09.2022 r., które wprost wskazywało, że wprowadzanie przez urzędy pracy wewnętrznych progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy jest praktyką nieprawidłową i przede wszystkim niezgodną z prawem. Niezrozumiałym również jest też to, że UPPO wskazuje, że ma obowiązek przestrzegać zasad określonych w ustawie o finansach publicznych, natomiast zaleceń dysponenta środków oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy już nie przestrzega.

Podkreślono, że UPPO w Olsztynie nie tylko musi przestrzegać zasad określonych w ustawie o finansach publicznych, kierować się zasadą celowego i oszczędnego wydatkowania środków oraz jawności, przejrzystości i terminowości realizacji zadań, ale przede wszystkim zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Zasada legalizmu jest jednocześnie zasadą naczelną, gdyż została uregulowana także w art. 7 Konstytucji RP. Zatem organ administracji publicznej, jakim jest Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego ma obowiązek działać na podstawie przepisów prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe Wojewoda Warmińsko-Mazurski podtrzymał zalecenia w treści:

1. Właściwe sprawowanie kontroli formalnej i merytorycznej nad wpływającymi wnioskami o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w szczególności poprzez korygowanie pod kątem kompletności danych w składanych przez podmioty wnioskach.
2. W wewnętrznych regulacjach, t. j. Kryteriach rozpatrywania wniosków (...), przy rozpatrywaniu wniosków o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - stosowanie

limitów wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 46 ust. 1).

Ponadto rekomenduje wprowadzenie do wniosku o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz oświadczenia podmiotu jednolitego zakresu informacji.

Pismami z dnia 25.03.2024 r. i z dnia 09.04.2024 r., znak: OA.081.1.2024.MM Dyrektor UPPO w Olsztynie poinformowała o podjętych działaniach w celu realizacji zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Adrian Żemis
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej